

[Carl P. Jensen.]

periode udgør ca. 200 pct., når der tages hensyn til stigningerne ud over de automatiske lønreguleringer. Det er ikke nye tal; det er tal, der bl. a. fremgår af de bemærkninger, der følger lovforslaget. I samme periode er der ad lovgivningens vej givet mulighed for en huslejestigning på ca. 24 pct. Nu er der ingen, der tænker på en lejestigning, der svarer til udviklingen i pristallet; det ville der ikke være nogen motivering for alene af den grund, at alle de komponenter, der indgår i pristallet, har en vidt forskellig vægt. Men husejerne har på anden måde haft stigende indtægter af deres udlejningsvirksomhed: fordelene ved den totale udlejning og fordelene ved at unddrage sig vedligeholdelsen af lejlighederne, noget, der efterhånden er væltet over på lejerne; og de har haft den øgede opsparring gennem afdrag på prioritetsgæld, som er afholdt af lejeindtægterne.

Et rimeligt skøn fortæller os imidlertid, at der nu må ske en forhøjelse af lejeniveauet, dels af de grunde, der allerede er nævnt, bl. a. for at udligne en del af spændingen, dels for at ejerne kan få en mindre forhøjelse og endelig også for at skabe mulighed for henlæggelser til en øget vedligeholdelse. Motiveringen for, at det skal ske netop nu, er ikke alene disse forhold, det er ikke alene sammenhængen mellem leje- og byggelov, men det er navnlig den, der fremgår af den nugældende lejelovs § 161, stk. 2. Hvad siger denne bestemmelse? Den siger helt enkelt, at den nugældende lejelovs gyldighed ophører med udgangen af marts måned 1959, d. v. s. at fra denne dato har vi ingen lejelov, medmindre man bliver enig om at vedtage en ny. Det er altså det ansvar, der påhviler folketinget i dette øjeblik. Kan der ikke opnås et flertal for en ny lejelov, står vi om nogle måneder uden nogen form for lejerbeskyttelse, og på baggrund af den frie opsigelsesret vil ejerne kunne fremsætte krav om lejeforhøjelse. Jeg skal være den første til at erkende, at der findes husejere, der ikke vil udnytte denne situation, men den lejeforhøjelse, der vil kunne blive krævet, vil helt og fuldt tilfalde ejerne. Endelig kan vi ikke se bort fra den kategori af husejere, der ville udnytte situationen, og vi har adskillige beviser på, at der er ejere,

der trods lejerbeskyttelse har været ganske dygtige til at udnytte de muligheder, der har foreligget for de såkaldte frivillige forhøjelser.

Det, man navnlig fra de to borgerlige partier kræver, er en afvikling af enhver form for huslejerestriktioner, selv om man — det skal erkendes — også giver udtryk for, at man i visse tilfælde må indføre en gradvis afvikling. Baggrunden for denne betragtning er tanken om et frit boligmarked, hvor boligen skal betales med det, man kalder markedsprisen. Men hvad er markedsprisen? Jeg erkender, at prisen på boliger vil kunne finde sit naturlige leje, hvis der var et tilstrækkeligt udbud af lejligheder og lejerne var i den situation, at de uden videre kunne flytte hen i en ny lejlighed, hvor lejen efter deres mening var passende; men i dag er markedsprisen det, den vil betale, der står uden lejlighed. Det er den pris, som den, der i dag betaler 250-300 kr. og mere i leje, vil betale for en lejlighed i den gamle boligmasse. Det er den pris, som den, der betaler 125 kr., måske 150 kr., for et tomt værelse med lidt køkkenadgang, vil betale i dag. Endelig er det den pris, som den, der i dag har en lejlighed, vil betale for at undgå at blive sat på gaden. Så enkelt er det hele.

På denne baggrund må man så stille det spørgsmål, om lejerne i dag ønsker, at socialdemokratiet skal afstå fra at gå med til en ny huslejelov. Og her beder vi om, at man vil erindre, at vi ikke har nogen parlamentarisk mulighed for at hindre gennemførelse af en ny huslejelov på de vilkår, som et flertal i denne sal kunne ønske. Derfor er vi gået i gang med disse forhandlinger, gået i gang med en realitetsdrøftelse, hvorunder vort mål først og fremmest har været at fastholde lejerbeskyttelse, uopsigelighed for lejerne. Det er også det, der har været den samlede regerings mål, fordi den erkender, at den afgørende forudsætning for en afvikling: en vis boligreserve, ikke er til stede.

Vi hørte i sidste uge under åbningsdebatten en del syrlige bemærkninger om de formodede indre stridigheder mellem regeringspartierne, inden de nåede frem til de lovforslag, der nu er fremsat. Jeg nævner blot det ærede medlem hr. Erik Eriksens bemærkninger i så henseende. Det er givet, at der har været divergerende opfattelser,